

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ВІДДІЛ ОСВІТИ ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО РАЙОНУ
Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 89 «Казковий світ»
Запорізької міської ради

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради
Закладу дошкільної освіти №89
«Казковий світ»
Запорізької міської ради
№ 8 від 11.12.2022 р.

Голова педагогічної ради,
директор
 Наталія СЛИНЯВЧУК

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
науково-методичної ради
Комунального закладу
«Запорізький обласний інститут
післядипломної педагогічної
освіти» Запорізької обласної ради
№ 9 від 15.12.2022 р.

Голова науково-методичної ради
 Олена ВАРЕЦЬКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ департаменту освіти і науки
Запорізької обласної державної
адміністрації
№ 61 від 06.02. 2023 р.

Парціальна програма
з виховання правової компетентності дошкільників через
ознайомлення з казкою в аспекті
соціально-морального розвитку
«Казки читасмо, права вивчаємо»

м. Запоріжжя 2022

Укладачі:

Слинявчук Наталія Вікторівна, директор закладу дошкільної освіти (ясла-садок) №89 «Казковий світ» Запорізької міської ради

Горб Олена Володимирівна, вихователь-методист закладу дошкільної освіти (ясла-садок) №89 «Казковий світ» Запорізької міської ради

Рецензенти:

Вікторія ХАЛАЇМ вихователь закладу дошкільної освіти (ясла-садок) № 210 «Славутич» Запорізької міської ради

Тетяна ПРОСКУРА вихователь закладу дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу № 280 «Родзинка» Запорізької міської ради

Зміст

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Мета та завдання програми.....	6
3. Організація освітнього процесу.....	6
4. Зміст педагогічної діяльності.....	8
5. Показники розвитку правової компетентності.....	9
6. Календарно-перспективне планування.....	10
6.1 Календарно-перспективне планування для дітей 4-го року життя.....	10
6.2 Календарно-перспективне планування для дітей 5-го року життя.....	14
6.3 Календарно-перспективне планування для дітей 6-го року життя.....	18
7. Список використаних джерел.....	26

1. Пояснювальна записка

Дитинство – унікальний період, коли формуються риси характеру, основи моделі поведінки, ставлення до себе і навколишнього світу. Мала дитина подібна до губки, яка жадібно вбирає уміння, знання, погляди та думки. Тому моральні основи правового виховання закладаються саме в дитинстві у моральних відносинах родини та дитячого колективу. Якщо кожна людина змалечку засвоїть, що вона є людиною, особистістю, що вона має людські права, честь і гідність, може вільно висловлювати свої думки, тільки тоді вона зможе впливати на перебіг подій у суспільстві і брати участь у побудові дійсно незалежної демократичної правової держави.

Найперше суспільне середовище, до якого потрапляє дитина, – це дошкільний навчальний заклад, який у взаємодії з сім'єю має створити належні умови для забезпечення фізичного, психічного здоров'я дітей, їх повноцінного розвитку, набуття життєвого досвіду.

Вступаючи у життя, малюки мають засвоїти багато правил, які склалися в суспільстві. Життя малюка сповнене різноманітних, складних для нього ситуацій та перешкод. І саме дорослі повинні навчити знаходити вихід із них, почуватися впевнено й комфортно, бути готовими до труднощів та їх подолання.

Завдання освітян – виростити компетентну особистість, здатну самостійно приймати рішення, визнавати свої помилки, відстоювати свою гідність, реалізовувати природні можливості.

Формування ціннісної моральної та правової практики дітей – одне з найважливіших завдань, що стоїть перед колективом навчального закладу.

Захист прав дитини, забезпечення нормативів законодавчої бази потребує участі кожного педагога, кожного працівника дитячого садка. Всі зусилля повинні бути направлені на створення комфортного життя, змістового в усьому розмаїтті, емоційно насиченого, позитивно-забарвленого.

Слова В. Сухомлинського: «Дитина – ніжний пагін, слабенька гілочка, що стане могутнім деревом, і тому дитинство потребує особливої турботи, ніжності,

обережності», - стали однією сходинкою, яка забезпечує комфортність дитини в широкому значенні цього слова.

Необхідно підкреслити, що система правової освіти і виховання має бути безперервною, починаючи з дошкільного закладу, продовжуючи у школі, вузі.

Нещодавно правова освіта не відокремлювалась як самостійний напрямок виховання і не входила в плани освітньо-виховної роботи дошкільних навчальних закладів. Але для виконання цих завдань упродовж останніх років дошкільні навчальні заклади отримали суттєву законодавчу підтримку, а саме: Закон України «Про дошкільну освіту», Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. У Базовому компоненті дошкільної освіти України окреслено мету правовиховної роботи (результати, до яких треба прагнути).

Актуальність і значущість проблеми правової освіти дошкільників полягає в формуванні в дітей моральних уявлень про права людини, гуманістичне ставлення до навколишнього світу.

Отже, проблема прав дітей – одна з найактуальніших проблем нашого суспільства, але рівень правової культури та знань дошкільників про свої права й обов'язки доволі низький. Майже кожна шоста дитина взагалі не знає законів, які її захищають. Дітям бракує елементарної обізнаності у сфері своїх прав, обов'язків та відповідальності за багатьох життєвих ситуацій. Важливість розв'язання проблеми формування правової компетентності дітей зумовлена тим, що реалізація прав малечі є чи не найосновнішою умовою фізичного та психічного благополуччя дитини, її розвитку.

Дошкільне дитинство - це радість, гра, це період первісного розкриття творчих і пізнавальних сил дитини. «Життя дитини повне лише тоді, коли вона живе у світі казок, творчості, уяви, фантазії, а без цього вона засушена квітка», - говорив В.А. Сухомлинський. Казка дає дітям необхідну гаму переживань, створює особливий, ні з чим непорівнянний настрій, викликає добрі і серйозні почуття. «Казка, - писав В.А.Сухомлинський, - розвиває внутрішні сили дитини, завдяки яким людина не може не робити добра, тобто вчить співчувати».

Дана програма узагальнена виходячи з практики роботи, з урахуванням мети

успішної соціалізації дитини дошкільного віку. Її особливістю є спроба в умовах дошкільного навчального закладу надати дітям елементарні знання про свої права, використовуючи казки, як засіб активізації правової компетентності дошкільників.

2. Мета та завдання програми

Мета програми: Становлення дошкільника як соціальної особи та розвиток правового потенціалу на прикладі казок.

Завдання програми:

1. Створити сприятливі умови для становлення соціальної компетентності дитини.
2. Навчати дошкільнят визначати жорстоке поводження й шукати захисту від нього.
3. Формувати у дошкільників уявлення про закони, права та обов'язки людей, правила і норми їхнього співжиття в соціумі, уміння діяти відповідно до правил.
4. Розвивати вміння оцінювати ситуації морально-правового змісту, почуття відповідальності за свої дії.
5. Виховувати у дошкільників бажання дотримуватися правових обов'язків та користуватися своїми правами, почуття гордості за себе, за свою індивідуальність, гідність, впевненість у своїх можливостях.

3. Організація освітнього процесу

Програма розрахована на три вікові періоди дітей дошкільного віку (молодший, середній, старший) та поділена на три етапи. Система занять з правового виховання з використанням казок проводиться на заняттях в 2-гу половину дня та в повсякденному житті. Розрахована на дітей, що одержують дошкільну освіту в дошкільному закладі.

Молодший дошкільний вік:

Кількість занять – 12 (1 заняття на місяць).

Тривалість заняття: 15-20 хвилин.

II половина дня – самостійна діяльність дітей, дидактичні ігри, бесіди.

Середній дошкільний вік:

Кількість занять – 12 (1 заняття на місяць).

Тривалість заняття: 20-25 хвилин.

II половина дня – самостійна діяльність дітей, дидактичні ігри, бесіди.

Старший дошкільний вік:

Кількість занять – 12 (1 заняття на місяць).

Тривалість заняття: 25-30 хвилин.

II половина дня – самостійна діяльність дітей, дидактичні ігри, бесіди.

Правове виховання - процес формування правової культури та правової поведінки, тобто активного і свідомого дотримання норм моральності, формування вміння взаємодіяти з іншими людьми, будувати свої взаємовідносини на рівні доброзичливості і поваги не залежно від ситуації.

Етапи правового виховання дітей:

I етап (молодший дошкільний вік) - навчання дітей нормам поведінки в колективі, вміння встановлювати доброзичливі відносини з однолітками і дорослими людьми.

II етап (середній дошкільний вік) - продовження роботи з розвитку комунікативних здібностей дітей; формування моральних норм поведінки, вміння оцінювати не тільки чужі, а й свої вчинки як позитивні, так і негативні.

III етап (старший дошкільний вік) - формування морально-правової культури на основі знань основних прав, ознайомлення з поняттям «право».

Структура проведення заняття правового виховання з використанням казок:

1. Постановка проблемної ситуації персонажем, згідно сюжету казки. Внесення персонажем певних завдань.
2. Знаходження шляхів вирішення поставленої задачі засобами сюжету казки.
3. Введення казки у вільну діяльність дошкільників, з незначною допомогою вихователя.
4. Самостійна дитяча діяльність. Оцінно-контрольний етап

Щоб казка сприяла розкріпаченню дитини на занятті, де вона буде відчувати радість від навчальної діяльності, охоче переборювати труднощі разом з улюбленим героєм, необхідно, щоб дитина прожила, відчула казку. Відображаючи її у різних видах діяльності, дитина проживає в ній певний час, а потім вміло співставляє сюжет казки з подіями навколишнього середовища.

Всі матеріали внесені героями казки залишаються на занятті, в групі для подальших самостійних ігор дітей і проведення індивідуальної роботи.

4. Зміст педагогічної діяльності

Молодший дошкільний вік:

- Забезпечувати емоційно-чуттєве сприймання живої та неживої природи.
- Пробуджувати у дитини почуття здивування природою та інтерес до навколишнього життя.
- Надавати знання про назву міста й вулиці, де живе дитина, про будинок, домашню адресу.
- Розширювати уявлення про предмети домашнього вжитку, меблі, посуд, одяг, іграшки.
- Допомогти дитині ототожнити себе зі своїм ім'ям, статтю, належністю до інших людей і природи.

Середній дошкільний вік:

- Вчити зацікавлено ставитися до гри, відрізняти її від інших видів діяльності, проявляти самостійність у доборі іграшок.
- Розвивати спостережливість на підставі навколишнього світу.
- Дати уявлення про право недоторканності житла, з правом на освіту та навчання, право на ім'я.
- Дати уявлення про походження імені та по батькові.
- Ознайомити з різними видами відпочинку.
- Виховувати позитивне ставлення до людей різних національностей.

Старший дошкільний вік:

- Вчити сприймати дорослого як джерело інформації.

- Вчити обмінюватися інформацією, вислуховувати не перебиваючи одне одного, брати те, що почув до уваги, налагоджувати взаємини.
- Ознайомити дітей з різними видами інформації.
- Розвивати емоційне світовідчуття та забезпечувати усвідомлення свого «Я» відповідно до проявів природи в різні пори року.
- Пробудити почуття гідності за свою країну.
- Дати знання про пам'ятні місця краю.
- Дати знання, що в різних країнах люди розмовляють різними мовами, але мають однакові права.
- Викликати почуття гідності за своє місто (село), свою малу Батьківщину.
- Розширювати уявлення дітей про людей, які прославили Україну.
- Роз'яснити дітям їхнє право на особисте життя, свободу, недоторканність.
- Виховувати любов до рідного краю.

5. Показники розвитку правової компетентності

Під час систематичної роботи діти набувають такі вміння та навички:

Молодший дошкільний вік:

- розуміє норми поведінки в колективі;
- вміє встановлювати доброзичливі відносини з однолітками і дорослими людьми.

Середній дошкільний вік:

- набуває комунікативні здібності;
- розуміє моральні норми поведінки;
- вміє оцінювати не тільки чужі, а й свої вчинки як позитивні, так і негативні.

Старший дошкільний вік:

- володіє морально-правовою культурою;
- знає основні права;

– розуміє поняття «право».

6. Календарно-перспективне планування

6.1 Календарно-перспективне планування для дітей 4-го року життя

Місяць	Тема	Мета	Форма проведення
Вересень	«Добра тітонька Сова діткам розкаже про права» Розглядання емблем, що зображують права дитини	Учити оцінювати поведінку казкових героїв, засуджувати жорстоке поводження; ознайомлювати з правами на освіту, вільне спілкування; закріплювати відомості про права на повноцінне харчування; розвивати пам'ять, мислення, уяву; виховувати почуття взаємодопомоги, уміння відповідати за свої вчинки та поведінку.	Гра-театралізація з розвитку мовлення з пріоритетом правового виховання Самостійна діяльність (II половина дня)
Жовтень	«Мій дитячий садок полюбляє діток» «Подорож у казку»	Розповісти про права дитини на Батьківщину, любов і піклування; учить складати спільно з вихователем сюжетне оповідання; розширювати уявлення дітей про дитячий садок, місто, у якому вони живуть; розвивати активне мовлення, уяву, пам'ять, фантазію; виховувати любов до рідного міста, садочка. Закріпити знання дітей про права, використовуючи знайомі казки.	Інтегрована розвага-заняття (II половина дня)
Листопад	«Колобок»	Ознайомити дітей з правом на освіту; розширювати	Інтегрована гра з розвитку

	«Як тебе звати»	уявлення про школу; давати знання про необхідність здобуття знань; розвивати увагу, зосередженість, пам'ять, кругозір, спритність, швидкість під час рухливої гри; залучати батьків до використання казки в роботі з власною дитиною. Усвідомлення дітьми того, що кожна людина має ім'я та по-батькові.	мовлення, ознайомлення з навколишнім світом із пріоритетом правового виховання. Д/гра (II половина дня)
Грудень	«Казочка на новий лад про півника та мишенят»	Давати поняття про небезпеку пожежі; збагатити уявлення про небезпеку, що виникає внаслідок необережності або неухважності; на основі набутого досвіду після переглянутої вистави навчати допомагати собі та іншим у випадку виникнення небезпеки; ознайомлювати з професіями лікаря та пожежника й виховувати повагу і вдячність до них; збагачувати знання про права дитини згідно з Конвенцією ООН; учити виразно та емоційно промовляти віршовані тексти відповідно до їх інтонаційного змісту, дотримуючись ритму, сили голосу.	Інтегрована гра-театралізація з техніки безпеки з пріоритетом правового виховання. (Казка «Колосок»)
	«Добери вірно»	Вчити оцінювати поступки казкових героїв, співвідносити їх емблемами, що зображують права дітей.	Д/гра (II половина дня)
Січень	«На конкурсі красунь права на дозвілля отримуємо»	Закріплювати знання прав дітей на дозвілля; виховувати повагу одне до одного; спонукати до творчого використання здобутих знань;	Заняття-розвага з правового виховання з пріоритетом

	«У світі казкових героїв»	розвивати почуття ритму під час танків. Закріплювати уявлення про поняття: «право», «обов'язки», «права дитини», «порушення прав дитини», «відповідальність»; учити визначати, які права казкових героїв було порушено (на підставі запропонованих казок); виховувати почуття взаємодопомоги, уміння відповідати за свої вчинки та поведінку.	морально-емоційного розвитку. Д/гра (II половина дня)
Лютий	«Захистить курча від лиха і зла, бо воно ще дитина мала» «Овочі»	Ознайомити з правами дитини на родину; розвивати уважність, пам'ять, мислення; виховувати почуття гідності, любов до власної родини. Закріплення знань, умінь та навичок	Театралізоване заняття-вистава. СХД: малювання, ліплення (II половина дня)
Березень	«Знають діточки секрет, як готувати вінегрет» «Імена»	Давати дітям уявлення про посильну та непосильну працю; ознайомлювати дітей правовим знаком «Жодна дитина не повинна бути примусово залучена до праці», пояснити його значення на прикладі казки «Хаврошечка»; закріплювати знання змісту правових знаків. Виховувати повагу, любов до рідних, працелюбність, охайність. Уточнити знання дітей про те, що кожна людина має своє ім'я.	Інтегроване заняття-розвага Бесіда (II половина дня)
Квітень	«Права людей	Давати дітям знання про те,	Захід-розвага з

	ми поважаємо, малих жаліємо не ображаємо»	що кожна дитина має право не бути скривдженою; закріплювати знання про право на життя як головне право кожної дитини; розвивати пам'ять, мислення, уяву, зв'язне мовлення; виховувати любов, пошану до найближчих людей – членів родини.	правового виховання з пріоритетом морально-емоційного розвитку.
	«Казкові герої»	Удосконалювати знання дітей про права людини і право на повагу зокрема, використовуючи сюжети знайомих казок; розвивати вміння аналізувати вчинки героїв; з'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки, робити висновки; закріплювати вміння правильно визначати емоційний стан людини, її настрій; закріплювати знання піктограм «права дитини».	Д/гра (II половина дня)
Травень	«Хай знає кожна дитина мала, що в неї є різні права»	Учити оцінювати поведінку дорослих, засуджувати жорстоке поводження з дітьми; ознайомлювати з правами на медичну допомогу, на відпочинок і дозвілля; розвивати пам'ять, мислення, уяву; виховувати любов до близьких і рідних.	Гра-театралізація з розвитку мовлення з пріоритетом правового виховання
	«Життя»	Уточнити знання дітей про головне право дітей – право на життя.	Бесіда (II половина дня)

6.2 Календарно-перспективне планування для дітей 5-го року життя

Місяць	Тема	Мета	Форма проведення
Вересень	«Дитина має свої права»	Продовжувати знайомити дітей з їх правами на прикладах казок «Попелюшка», «Червона Шапочка», «Білосніжка та семеро гномів» за допомогою мальованих знаків-символів. Учити дітей свідомо оцінювати ситуацію, аналізувати вчинки героїв. Формувати знання про соціальну організацію, що займається правами дитини. Розвивати пам'ять, мислення, уяву. Виховувати товариськість, почуття власної гідності, любов до своїх ближніх.	Заняття
	«Я расту»	Дати уявлення про те, що з кожним роком дитина стає розумнішою, бо вона росте.	Бесіда (II половина дня)
Жовтень	«Час творити добро»	Уточнювати та поглиблювати знання дітей про добро і зло на прикладі знайомих казок; закладати основи моралі; доводити необхідність доброзичливих стосунків з однолітками, рідними людьми; учить відчувати настрій інших людей, сприяти його поліпшенню; виховувати моральні якості	Інтегрована гра-розвага

	«Права»	особистості; стимулювати дітей до прояву самостійності. Уточнити знання дітей про. їх права.	Бесіда (ІІ половина дня)
Листопад	«Чарівна країна – підводне царство»	Учити дітей малювати у нетрадиційний спосіб «по-волоному»; учити передавати композицію в сюжетному малюнку; розвивати уяву, фантазію, уміння зорового контролю за фарбами під час малювання «по волоному паперу»; виховувати в дітей прагнення до досягнення результату.	Інтегроване заняття-гра з малювання на воломому аркуші з пріоритетом правового виховання
	«Обов'язки»	Уточнити знання дітей про. їх права та обов'язки.	Бесіда (ІІ половина дня)
Грудень	«Дитяча держава»	Вправляти дітей в умінні виходити зі скрутної ситуації, самостійно визначати свої можливості у виборі завдання. Розвивати уяву, мову, уміння міркувати, зіставляти права та правила, аналізувати і робити висновки. Виховувати співпереживання, вміння узгоджувати свої дії з діями товаришів, вміння домовлятися.	Заняття
	«Мій день народження».	Усвідомлення дітьми того, що діти однієї вікової групи мають різні дати народження.	Д/ гра (ІІ половина дня)
Січень	«Захистить нас від жорстокості і від	Навчати дошкільнят визначати жорстоке	Заняття

6.3 Календарно-перспективне планування для дітей 6-го року життя

Місяць	Тема	Мета	Форма проведення
Вересень	«Я та моє ім'я»	Розвивати почуття індивідуальності, власної значущості, самоповаги; виховувати любов до себе та членів сім'ї, а також спонукати до самостійних розповідей про них; закріпити знання про право «Кожна дитина має право на життя та ім'я», вчити вживати пестливі форми імен, вміти висловлювати свою любов і ніжність, колективно виконувати завдання; уміти радіти з того, що ти є таким, яким ти є.	Заняття
	«Правове поле»	Розвивати мислення, уяву, пізнавальну активність, розширювати спектр пізнавальних дій. Виховувати патріотичні почуття, любов та повагу до рідної країни, свідоме ставлення до себе як до особистості, вміння поважати та захищати свої права і права інших людей. Формувати цілісне розуміння правового захисту кожної дитини, її прав та обов'язків в Україні; цілеспрямовано, послідовно збагачувати лексичний	Дидактично-розвивальна гра (II половина дня)

		запас дітей (права обов'язки, піктограма, правове поле).	
Жовтень	«Ким я буду в майбутньому»	Розвивати творчу уяву, мислення, почуття самоконтролю; виховувати цілеспрямованість, позитивне ставлення до себе і впевненість у собі, соціальну відповідальність, значимість кожної професії; створити соціально-педагогічні передумови для комфортного спілкування дітей і дорослих. Закріпити знання дітей про право «Всі діти мають право на освіту і вибір професії». Привернути увагу дітей до професій їхніх батьків, до власної особистості. продовжувати вчити мріяти про майбутнє, зв'язно висловлювати свої думки й міркування. Показати наочно інтелектуальне зростання дитини. сприяти формуванню нових якостей особистості, спрямувати енергопотенціал дитини до дій, роздумів, допомогти сприйняти свою мрію, «своє я», як індивідуальність у суспільстві. Формувати позитивний образ дитячого «Я».	Заняття

	«Ким я хочу бути»	Розвивати почуття самоконтролю. Закріпити знання дітей про право «Всі діти мають право на освіту і вибір професії». Формувати позитивний образ дитячого «Я», показати наочно інтелектуальне зростання дитини, допомагати матеріалізувати мету, мрію через дію з предметами, фіксувати ціль уявою, яка робить дії дітей більш цілеспрямованими, сприяє формуванню нових якостей особистості. Спрямувати енергопотенціал дитини до дій, роздумів, допомогти сприйняти свою мрію, своє «Я», як індивідуальність у суспільстві.	Дидактична гра (II половина дня)
Листопад	«Вітаміни в моєму житті»	Розвивати пізнавальний інтерес; виховувати культуру правильного харчування, бажання і вміння піклуватися про своє здоров'я; дати дітям поняття про вітаміни та їх види, розкрити їх роль у житті людей, про місце овочів і фруктів у харчуванні. Закріплення знань про право «Всі діти мають право на повноцінне харчування».	Заняття
	«Правова веселка»	Розвивати творчу уяву, мислення, фантазію. Виховувати почуття	Дидактично-розвивальна гра

		власної гідності та повагу до оточуючих. Узагальнити знання дітей про систему прав. Формувати свідоме особистісне ставлення до кожного права та здатність передати його зміст у малюнку.	
Грудень	«Найбільше багатство – здоров'є»	Розвивати увагу, усне мовлення. Виховувати відповідальність за збереження свого здоров'я. Продовжувати формувати у дітей валеологічний світогляд, учити свідомо ставитися до свого здоров'я, здорового способу життя. Сприяти усвідомленню дітьми цих цінностей, вправляти в умінні описувати стан свого здоров'я, самопочуття, настрою. Розуміти цінності свого життя. Закріпити знання про право «Всі діти мають право на медичну допомогу».	Заняття
	«З якої казки?»	Закріпити знання дітей про права, які порушуються у казках	Гра-змагання (II половина дня)
Січень	«Чим я особливий»	Розвивати почуття індивідуальності, власної значущості, самоповаги. Виховувати доброзичливість у відносинах між дітьми і дорослими. Допомогти дітям робити відкриття щодо самих себе. Навчити визначати стан людини по	Заняття

	«Хто мене любить, пестить, приголубить».	очах. Привернути увагу дітей до власної особистості. Вчити зв'язно, послідовно висловлювати свої думки. Учити радіти з того, що ти такий, який є. Розвивати Індивідуальність дитини, виховувати почуття самоповаги, шанобливого, достойного, ціннісного ставлення до себе та членів сім'ї. Закріпити знання дітей про право «Кожна дитина має право на любов і піклування». Формувати почуття психологічної захищеності, довіри до рідних і близьких, радості існування. Закріпити почуття любові, їх величчя й значення в житті людини.	Дидактична гра
Лютий	«Без гілочок – не дерево, без діточок – не сім'я»	Розвивати мову дітей, творчі здібності, особливі якості, які зумовлюють моральну поведінку. Виховувати почуття гідності, поваги, любові до своїх рідних та друзів. Привернути увагу дітей до власної особистості; виховувати взаємоповагу; вчити розуміти іншого і самого себе як соціальну неповторну особистість; закріпити знання про походження імені; про взаємовідносини у сім'ї; про право життя.	Заняття

	«Дорослий – дитина»	Уточнити знання дітей про права та обов'язки дорослих та дітей.	Вправа (ІІ половина дня)
Березень	«В умілих руках і сніг спалахне»	Розвивати творчі здібності, уміння доводити розпочату справу до кінця. Виховувати любов до навколишнього світу. Продовжувати вчити відчувати і розуміти свій внутрішній світ. Поглибити знання дітей на право «Кожна дитина має право на розвиток творчих здібностей». Дати дитині можливість відчувати себе самостійною і впевненою у виборі роботи, приймати правильні рішення	Заняття
	«Казкова родина»	За допомогою казкових ситуацій показати дітям різноманітність родинних стосунків. Орієнтувати на взаємодопомогу в сім'ї. З'ясувати, кого діти включають до складу родини.	Бесіда (ІІ половина дня)
Квітень	«Якою я уявляю свою першу вчительку»	Розвивати почуття самоконтролю. Виховувати почуття гідності, поваги, дружби. Формувати позитивний образ дитячого «Я». Допомагати матеріалізувати мету через свою уяву, яка робить дії дітей більш цілеспрямованими. Створювати соціально-психологічні умови для комфортного спілкування	Заняття

	«Подорож у казку».	дітей з дорослими. Викликати бажання вчитися у школі. Розвивати мовлення, пам'ять, мислення, уяву. Виховувати почуття власної гідності, впевненості в тому, що всі діти мають право на захист від жорстокості, від завдання їм моральної та фізичної шкоди. Закріпити знання дітей про право «Кожна дитина має право на повагу, не має бути скривджена і зневажена». Використовуючи знайомі казки закріпити вміння дітей аналізувати ситуації, які характеризують порушення прав дитини.	Дидактична гра
Травень	«Буду я навчатись мови золотої»	Розвивати творчу уяву, мислення, вміння правильно висловлювати свої думки. Виховувати любов до рідної мови, традицій українського народу. Дати дітям уявлення про те, що світ населяють різні народи, між якими існує різниця в мові, звичаях, культурі. Продовжувати формувати уявлення про традиції українського народу, мудрість, що передається з давніх-давен, яку потрібно знати і шанувати. Закріпити знання про право: «Всі діти мають право на користування культурою і рідною мовою».	Заняття

	«Одягни ляльку в національний одяг».	Закріпити знання дітей про право «Всі діти мають право на користування культурою і рідною мовою». Продовжувати формувати уявлення про традиції українського народу, мудрість, що передається з давніх-давен, яку потрібно знати і шанувати, розуміти, що дитина — частина рідного народу.	Дидактична гра
--	--------------------------------------	---	----------------

7. Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) : наук. керівник Піроженко Т.О. / Наказ МОН № 33 від 12.01.2021 р.
2. Богуш А., Варяниця Л., Гавриш Н., Курінна С., Печенко І. Діти і соціум: особливості соціалізації дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. – Львів, 2006.
3. Дубровський В.Ф., Червинська О.Ю. Правове виховання дітей старшого дошкільного віку. – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2007. С. 64.
4. Дубровський В.Ф., Червинська О.Ю. Правова абетка для старших дошкільників. - Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2005. С. 64.
5. Знай свої права, дитино: Основні засади конвенції про права дитини /Авт.-упоряд. С.Кириленко, Л.Слабошпицька. – Київ : Махаон-Україна, 2000. – 46 с.
6. Конвенція про права дитини. Інформаційний збірник «Права людини». – Х., 1994.
7. Ніколаєнко В.М. Правове виховання в ДНЗ. 3-6 роки. – Харків: Вид. група «Основа», 2010. – 206с.
8. Про дошкільну освіту: Закон України. – Київ: Ред. журн. «Дошкільне виховання», 2001.
9. Програма і методичні рекомендації з правового виховання дітей дошкільного віку «Я – маленька людина» / Укл. М.М.Конько, Т.М.Шумей, З.Л.Петрушина. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПС» ЛТД, 2005. – 80с.
10. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка. – Київ, 1998.
11. Українське дошкілля: програма розвитку дитини дошкільного віку : О.І. Білан : Мадрівець. 2021р.